

חלק א

עיקר וטפל במזונות

רבא- סוגים שונים של חביץ קדרה

של בני העיר (מחוזא) העיקר
זה הדבש וברכתו שהכול

של החקלאים- העיקר זה
הקמח וברכתו מזונות

חזר בו

שהרי אמרו רב ושמואל שכל
שיש בו חמשת מיני דגן ברכתו
מזונות

חלק ב

פירווי לחם- מזונות או המוציא?

אמר רב יוסף:
אם יש פירוויים כזית- ברכתו המוציא
פחות מכזית – ברכתו מזונות

ראה

במנחות נאמר שרק כשפותתן (מפורר) רק עד כזית, משמע
שפחות מכך- כבר לא נחשב לחם

קושיא

אז מה תאמר השיטה שסוברת שפותתים (מפוררים) את
המנחה פחות מכזית? הרי עדיין נאמר שברכתו המוציא?

תשובה

ברכתו המוציא דווקא אם חיבר יחד לאחר שפירר

קושיא

והרי כתוב שזה רק כשאכלן בשיעור זמן של פרס- מברך ברכת
המזון ומלשון אכלן משמע שלא חיבר

תשובה

כשהפרוסה באה מלחם גדול שקיים, אז גם בפחות מכזית- שם הלחם
עליה וברכתה המוציא, אבל בסוגי מאכלים שיש בהם חלקי לחם ולא
נשאר הכיכר- ברכתו מזונות

דחיה

הגמרא דוחה זאת, שהרי לפי רבן גמליאל- אם הפרוסות קיימות מברכים
ברכת המזון והברייתא אומר שמברכים בורא מיני מזונות, ומוכרחים
לומר שאף חכמים מודים שיש לברך מעין שלוש ולא בורא נפשות

מסקנה

מאכל שיש בו פירוויים מעל כזית- תמיד ברכתם המוציא
פחות מכזית- רק אם נשאר עליהם צורת לחם

חלק ג

מזונות עיסה רכה

טרוקנין
שזה כובא דארעא- תערובת של מים וקמח
ללא לישה שנאפה בגומא באדמה

כי אתא רבין אמר
פטורין מן החלה

חייבין בחלה

טריטא- פטורה מן החלה
מה זה טריטא?

לחם העשוי
לכותח
שנאפה בחמה

נחמא דהנדקא
בצק בשיפורד
שמורחים אותו כל
הזמן בשמן

גביל מרתח- עיסה
רכה פרוסה על
הכירה

מה נפסק לגבי
לחם העשוי
לכותח?

והתניא חייב?

פטור מן החלה

תירוץ

תלוי אם צורתו כלחמניות או כנסרים.

מה נפסק לגבי כובא דארעא-
תערובת של לישה רכה
שנאפתה באדמה

רב יוסף הכריע שזה גיבול בעלמא
וברכתו מזונות

ולעניין מצה?

מר בר רב אשי הכריע שיוצאים בזה ידי
חובה בפסח- שהוא לחם עוני